

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W ZESPOLE SZKÓŁ

W SIEMIATYCZACH

WSTĘP

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra małoletnich i w ich najlepszym interesie. Pracownicy szkoły traktują małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec małoletnich przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa. Standardy ochrony małoletnich obejmują wszystkich pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Podstawy prawne

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606)
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony małoletnich

Ilekróć w jest mowa o

1. Szkole/placówce – należy przez to rozumieć Zespół Szkół w Siemiatyczach.
2. Pracodawcy – należy przez to rozumieć szkołę.
3. Uczniu, małoletnim – należy rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła związku małżeńskiego.
4. Pracownikach – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w szkole oraz wolontariuszy, praktykantów, osoby, z którymi zostały podpisane umowy cywilnoprawne.

5. Nauczycielach – należy przez to rozumieć nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Szkole na podstawie ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
6. Wychowawcy – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział w szkole.
7. Rodzicach – należy przez to rozumieć rodziców, a także opiekunów prawnych małoletniego oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad małoletnim.
8. Uczniach – należy przez to rozumieć uczennice i uczniów szkoły.
9. Dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora szkoły.
10. Radzie pedagogicznej – należy przez to rozumieć organ szkoły, w którego skład wchodzi wszyscy pracownicy pedagogiczni szkoły.
11. Samorządzie uczniowskim – należy przez to rozumieć samorząd uczniowski szkoły.
12. Krzywdzeniu – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody małoletnich i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół w Siemiatyczach jest:
 - 1) uwrażliwienie wszystkich pracowników, współpracowników (wolontariuszy, praktykantów, osoby, z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne), rodziców, osób współpracujących z Zespołem Szkół w Siemiatyczach na wagę podejmowania działań zmierzających do ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
 - 2) wskazanie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich znajdujących się pod opieką szkoły;
 - 3) Podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich i bezpośredniego zagrożenia ich życia i zdrowia;
 - 4) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa.
2. Pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitorują sytuację i dobrostan dziecka oraz stosują zasady określone w Standardach.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników szkoły wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawani są wszyscy pracownicy placówki, a także uczniowie i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.
5. Dyrektor szkoły wyznacza dwie osoby - jedną odpowiedzialną za zapoznanie i monitorowanie realizacji Standardów, a drugą za reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów oraz prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.
6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Dyrektor czyni odpowiedzialnym nauczyciela informatyki.

Rozdział II

Sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

1. Szkoła dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci - posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
2. W każdym przypadku szkoła musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj., imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
3. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: rps.ms.gov.pl, po założeniu profilu placówki). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
4. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w szkole, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w *Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*.
5. Kandydat/kandydatka składa oświadczenie o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych, o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z **załącznika nr 1**.
6. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada pracodawcy:
 - a) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;
 - b) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa (**załącznika nr 2**)
 - c) jeżeli mieszkała w innych państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
7. Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był(-a) w tym państwie prawomocnie skazany(-a).
8. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
9. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/ praktykanta. W przypadku

danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a pracownikami szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy działają wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
4. Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa w pkt. 3 obejmują w szczególności:
 - 1) utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów;
 - 2) zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
 - 3) nie zostawianie uczniowi nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania;
 - 4) reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego;
 - 5) uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego;
 - 6) równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
 - 7) fizyczny kontakt z uczniem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę;
 - 8) ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec ucznia, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane;
 - 9) udział pracowników w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego;
 - 10) panowanie pracowników nad własnymi emocjami;

- 11) kontakt z uczniami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy szkoły i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z uczniami poza godzinami pracy, powinien być on ograniczony do kwestii edukacyjnych, a właściwą formą komunikacji poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail służbowy, dziennik elektroniczny). Dopuszcza się kontakt telefoniczny lub poprzez komunikatory społecznościowe, wyłącznie gdy wiadomości te dotyczą spraw szkolnych;
 - 12) jeśli uczeń i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów.
5. W relacji pracowników z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:
- 1) stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
 - 2) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;
 - 3) podnoszenie głosu, krzyczenie na uczniów, wywoływanie u nich lęku;
 - 4) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
 - 5) zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
 - 6) nawiązywanie z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
 - 7) faworyzowanie uczniów;
 - 8) utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
 - 9) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności;
 - 10) zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania.
6. Zasady bezpiecznych relacji podczas zajęć wychowania fizycznego i dodatkowych zajęć sportowych:
- 1) bezpieczeństwo fizyczne ucznia: nauczyciel ma obowiązek zapewnić bezpieczne środowisko zajęć, w tym odpowiednie zabezpieczenia sprzętu, prawidłową organizację zajęć oraz nadzór nad uczniami, dbając o minimalizację ryzyka kontuzji i wypadków;
 - 2) bezpieczny kontakt fizyczny: w trakcie zajęć nauczyciel powinien stosować tylko odpowiedni kontakt fizyczny, jeśli jest on niezbędny;
 - 3) wyjaśnienie kontaktu fizycznego i uzyskanie zgody: nauczyciel powinien dokładnie poinstruować uczniów na temat poprawnego wykonania ćwiczeń, wyjaśniając, że niektóre z nich mogą wymagać kontaktu fizycznego; uczniowie powinni mieć prawo odmówić kontaktu fizycznego bez żadnych konsekwencji;

4) zrozumienie indywidualnych potrzeb i możliwości: nauczyciel powinien mieć świadomość różnic indywidualnych uczniów, w tym ich umiejętności fizycznych, poziomu sprawności oraz ewentualnych ograniczeń zdrowotnych, a zajęcia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości każdego ucznia;

5) regularna ocena postępów: ocena postępów uczniów powinna być przeprowadzana w sposób obiektywny i konstruktywny, pozbawiona wszelkich form krytyki, która mogłaby prowadzić do upokorzenia ucznia.

Rozdział IV

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- 1) wzajemny szacunek stanowi fundament bezpiecznych relacji między małoletnimi;
- 2) uczniowie są zobowiązani do przestrzegania ogólnych norm społecznych oraz zasad wynikających z dokumentów regulujących pracę szkoły;
- 3) uczniowie powinni cechować się postawą odpowiedzialności - nie dopuszczać do sytuacji zagrażających bezpieczeństwu swojemu i innych;
- 4) żadna forma przemocy (fizycznej, emocjonalnej, psychicznej, seksualnej, rówieśniczej) nie może mieć miejsca w relacjach między uczniami;
- 5) komunikacja między małoletnimi powinna odbywać się z zachowaniem zasad kultury i poszanowaniem norm społecznych, zarówno w szkole jak i poza jej terenem;
- 6) uczniowie reprezentują postawę otwarcia na różnorodność bez względu na pochodzenie, religię czy zdolności, nie dyskryminują nikogo z powodu odmienności czy niepełnosprawności;
- 7) każdy uczeń szanuje prawo innych osób do własnych poglądów, ocen i opinii, jeśli nie stoją one w sprzeczności z normami obyczajowymi i prawnymi oraz nie noszą znamion agresji czy przemocy;
- 8) współpraca i pomoc koleżeńska sprzyjają tworzeniu bezpiecznego środowiska nauki;
- 9) uczniowie podejmują różne inicjatywy, aby wywierać pozytywny wpływ na swoje środowisko, np. udział w wolontariacie, działaniach społecznych;
- 10) uczniowie wyrozumiale i cierpliwie podchodzą do problemów innych osób, gdy to możliwe – starają się udzielić wsparcia;
- 11) uczniowie, którzy zauważają sytuacje potencjalnie zagrażające bezpieczeństwu innych osób lub podejrzewają wyrządzoną krzywdę, zgłaszają swoje obawy nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi lub dyrekcji.

2. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole:

- 1) stosowanie wobec uczniów i innych osób przemocy fizycznej, emocjonalnej, seksualnej i rówieśniczej;
- 2) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji na terenie szkoły przez przynoszenie niebezpiecznych przedmiotów i substancji;
- 3) celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć w szkole i w czasie przerw międzylekcyjnych, co prowadzi do zagrożenia życia i zdrowia;
- 4) niewłaściwe zachowanie podczas wyjść i wycieczek szkolnych, przebywanie

- w niedozwolonych miejscach;
- 5) palenie papierosów, e-papierosów i wyrobów tytoniowych, picie alkoholu, rozprowadzanie i stosowanie środków psychoaktywnych;
 - 6) celowe nieszanowanie, niszczenie lub kradzież własności innych osób;
 - 7) wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od innych uczniów;
 - 8) rozwiązywanie w sposób przemocowy konfliktów z innymi uczniami;
 - 9) prześladowanie uczniów lub innych osób z powodu przekonań, religii, światopoglądu, płci, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu;
 - 10) znęcanie się oraz współudział w znęcaniu się nad innymi uczniami;
 - 11) fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem uczniów lub innych osób bez ich zgody.

Rozdział V

Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

- Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły lub inną osobę dorosłą
 1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (**załącznik nr 3**) i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi odpowiedzialnemu za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów Ochrony Małoletnich, dyrektorowi, wicedyrektorowi, wychowawcy.
 2. Interwencja prowadzona jest przez pedagoga, dyrektora lub wicedyrektora.
 3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony pedagoga, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora lub wicedyrektora.
 4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, wówczas działania interwencyjne opisane w niniejszej procedurze podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
 5. W przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika dyrektor lub wicedyrektor podejmuje następujące działania:
 - 1) natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko z małoletnim pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy;
 - 2) przeprowadza, przy udziale pedagoga, z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z małoletnimi i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego rodzicami. Dyrektor lub wicedyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 4**);
 - 3) przeprowadza rozmowę z rodzicami małoletniego przedstawiając plan pomocy małoletniemu w szkole przy udziale pedagoga szkolnego;
 - 4) przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, przedstawia konsekwencje, w przypadku nieprzestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem;
 - 5) podejmuje w stosunku do nauczyciela lub pracownika działania dyscyplinujące wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu pracy;

- 6) w przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w **załączniku nr 5**.
6. W przypadku zgłoszenia przemocy wobec małoletniego ze strony osoby dorosłej nie będącej pracownikiem szkoły, pedagog szkolny wyjaśniając sprawę podejmuje następujące działania:
- 1) przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego rodzicami. Pedagog stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są zapisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 4**);
 - 2) opracowuje plan pomocy małoletniemu, który powinien zawierać:
 - a. podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
 - b. wsparcia, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu;
 - c. skierowanie małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy małoletniemu, jeżeli istnieje taka potrzeba.
 - 3) przeprowadza rozmowę z rodzicami małoletniego przedstawiając plan pomocy małoletniemu w szkole;
 - 4) współpracuje z rodzicami i wychowawcą przy jego realizacji.
7. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dot. wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: wicedyrektor, pedagog, wychowawca małoletniego oraz inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu małoletniego lub o małoletnim (dalej określane jako: zespół interwencyjny).
- 1) zespół interwencyjny sporządza kartę interwencji i opracowuje plan pomocy małoletniemu, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga oraz innych informacji uzyskanych przez członków zespołu;
 - 2) w przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów małoletniego na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
8. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez pedagoga opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
9. Pedagog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratora/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura Niebieskiej Karty) w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.
10. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga – zgodnie z pkt. poprzedzającym – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz Niebieskiej Karty – A do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w pkt. poprzedzającym.

12. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
13. Pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
14. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997, 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik lub dyrektor, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
15. Jeżeli rodzice są osobami podejrzanym o stosowanie przemocy, pedagog przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec małoletniego oraz o obowiązkach prawnych szkoły: wszczęcie procedury Niebieskiej Karty oraz w przypadku popełnienia przestępstwa zgłoszenia sprawy do prokuratury oraz w przypadku zagrożenia dobra małoletniego do sądu rodzinnego. Informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia i udziale w programach dla osób stosujących przemoc.
16. W przypadku podejrzenia, że rodzic małoletniego zaniedbuje jego potrzeby lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego (rodzic/inny domownik krzyczy na małoletniego, stosuje kary fizyczne), pedagog informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa. Pedagog ma możliwość wszczęcia procedury Niebieskiej karty.
17. W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia innymi typami przestępstw niż wskazane w punkcie poprzedzającym dyrektor składa pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury (**Załącznik nr 5**).

- Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

1. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony przez innego ucznia ze szkoły pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy klasy.
2. W przypadku gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik szkoły przyjmuje informacje, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę klasy.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu pedagoga i w jego obecności przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną oraz uczniem/uczniemi podejrzanymi o krzywdzenie i ich rodzicami. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
4. Pedagog opracowuje we współpracy z rodzicami i wychowawcami plan pomocy małoletniemu krzywdzonemu i plan naprawczy małoletniemu krzywdzącemu.
5. Pedagog monitoruje sytuację małoletniego przy współpracy z wychowawcą i rodzicami/opiekunami.

Rozdział VI

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ściganego z oskarżenia publicznego osobą odpowiedzialną za złożenie zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa jest dyrektor szkoły.
2. Przestępstwami, o których zawiadamia się organy ścigania są w szczególności:
 - 1) art. 197 Kodeksu karnego (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej);
 - 2) art. 198 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności);
 - 3) art. 199 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia);
 - 4) art. 200 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie małoletniego);
 - 5) art. 200a Kodeksu karnego (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego);
 - 6) art. 200b Kodeksu karnego (propagowanie pedofilii);
 - 7) art. 202 Kodeksu karnego (publiczne prezentowanie treści pornograficznych);
 - 8) art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się);
 - 9) art. 209 Kodeksu karnego (rozpijanie małoletniego);
 - 10) art. 210 Kodeksu karnego (porzucenie małoletniego);
3. Dyrektor szkoły oraz osoby przez niego wskazane zobowiązane są przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa (np. zabezpieczenie nagrań z monitoringu)
4. Dyrektor szkoły występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziną, w szczególności gdy dziecko jest zaniedbywane, rodzice działają na niekorzyść małoletniego.
5. Pedagog jest odpowiedzialny za wdrożenie procedury „Niebieskiej karty” w przypadku podejrzenia przemocy domowej rozumianej jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
6. Szczegółową procedurę „Niebieskiej Karty”, określa **Złącznik nr 6**.

Rozdział VII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Koordynatorem pomocy dziecku krzywdzonemu jest pedagog, który jest odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
2. Dziecko może zgłosić, że jest krzywdzone każdemu pracownikowi szkoły.

3. Osobami udzielającymi wsparcia małoletniemu są pedagog oraz wychowawca.
4. Nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego sprawuje wicedyrektor ds. wychowawczych szkoły udzielając wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc.

Rozdział VIII

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
 - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
 - b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
 - c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
 - d) objęcie ucznia pomocą psychologiczną – pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, pedagog, wychowawca i może też uczestniczyć wicedyrektor ds. wychowawczych.
3. Działania zespołu koordynuje i monitoruje pedagog szkolny.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
 - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania;
 - b) formy wsparcia oferowane przez szkołę;
 - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami szkoły.
6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równoległe z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja ucznia, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.).
8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskie Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno – pomocowej.
9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy pozaszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i policji, a działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencjach tych instytucji.
10. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
11. Zadania pracowników szkoły wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno – wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i pracownikami szkoły.
12. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Rozdział IX

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Pedagog prowadzi dla każdego zgłoszonego lub ujawnionego incydentu lub zdarzenia zagrażającemu dobru małoletnich odrębne akta sprawy, w których gromadzi dokumentację sprawy, w tym zgłoszenie, notatki nauczycieli, notatki z rozmów z uczniami, rodzicami, pisma kierowane do ośrodka pomocy społecznej, policji, kopię formularza niebieskiej karty A, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przekazane przez dyrektora szkoły.
2. Dokumentacja, o której mowa w pkt. 1 jest przechowywana przez pedagoga, w miejscu niedostępnym dla osób nieuprawnionych.
3. Z dokumentacją, o której mowa w punkcie 1 mogą zapoznawać się:
 - 1) osoby udzielające wsparcia
 - 2) rodzic/opiekun
 - 3) dyrektor szkoły,
 - 4) osoba upoważniona przez dyrektora szkoły,
 - 5) uprawnione organy, w szczególności sąd, policja, prokuratura.

Rozdział X

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

1. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich ukończyła szkolenie w tym zakresie.
2. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza szkolenie dla pracowników szkoły.
3. Znajomość Standardów ochrony małoletnich pracownik szkoły potwierdza na piśmie.
4. Pracownicy nowo zatrudnieni w szkole są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole.

Rozdział XI

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz oceny standardów

1. Pedagog przeprowadza wśród pracowników szkoły co najmniej raz na 2 lata ankietę monitorującą poziom realizacji standardów. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 7** do niniejszych Standardów.
2. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ich naruszenia.
3. Pedagog dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.

4. Kierownictwo szkoły wprowadza do standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły, uczniom i ich rodzicom nowe brzmienie standardów.

Rozdział XII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym Standardów Ochrony Małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Dokumentacja składająca się na Standardy Ochrony Małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły, a także w formie papierowej w pokoju nauczycielskim i w gabinecie pedagoga.
2. W każdej klasie odbywają się zajęcia prowadzone przez wychowawców klas lub zaproszonych specjalistów na temat praw dziecka, ochrony przed przemocą, przemocą rówieśniczej, zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
3. Uczniowie są informowani przez wychowawcę, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia, wykorzystywania lub dyskryminowania – zarówno jako osoby doświadczające przemocy, jak i jej świadkowie.
4. Rodzice/opiekunowie uczniów zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami, każdorazowo na początku roku szkolnego. Informację tę należy odnotować w protokole zebrań.
5. Uczniowie zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku. Informację tę należy odnotować w temacie lekcji.

Rozdział XIII

Zasady ochrony wizerunku ucznia

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła, uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletnich.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana.
4. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Zgody takiej udziela rodzic/ opiekun ucznia raz na cały okres nauki w szkole na podaniu o przyjęcie do szkoły. Publikacja wizerunku ucznia odbywa się przede wszystkim w celu promowania działalności szkoły lub informowania opinii publicznej o jej działalności.
5. Wizerunek ucznia publikowany jest na oficjalnych stronach szkoły. Osoby trzecie i media powinny uzyskać zgodę dyrektora szkoły na relacjonowanie wydarzeń szkolnych.
6. Uczniowie zobowiązani są do respektowania braku zgody na utrwalanie wizerunku we wzajemnych relacjach.
7. Szkoła, publikując multimedia, nie upublicznia danych wrażliwych ucznia.
8. Zabrania się pracownikom fotografowania dokumentacji ucznia.
9. Zezwala się pracownikom szkoły na utrwalanie wizerunku ucznia podczas zajęć pozalekcyjnych, zawodów sportowych, wyjść czy wycieczek szkolnych, jak też innych inicjatyw, w które uczniowie są zaangażowani, jedynie do celów promocji Szkoły.

Rozdział XIV

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom w czasie zajęć.
2. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wi-fi, zabezpieczona hasłem dostępu.
3. Sieć jest monitorowana, tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
4. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
5. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo w sieci w szkole jest nauczyciel informatyki.
6. Do obowiązków tej osoby należy:
 - 1) zabezpieczenie sieci Internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania;
 - 2) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu;
 - 3) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści; w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia;
 - 4) informację o małoletnim, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, który aranżuje dla ucznia rozmowę z pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie; jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
7. Uczniowie zapoznawani są z regulaminem pracowni komputerowej.
8. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
9. W przypadku dostępu do Internetu realizowanego pod nadzorem pracownika ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział XV

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

I. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne)

1. Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorom strony.
2. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, nauczyciel informatyki ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Kartę interwencji.
3. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych ze szkołą, dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub policji), przekazując zabezpieczone materiały.

4. Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) pedagoga na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikających ze złamania statutu szkoły.
5. Powiadomieni zostają rodzice uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły (zastosowane kary statutowe / środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne).
6. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

II. Ochrona wizerunku

1. Na podaniu o przyjęcie ucznia do szkoły pozyskiwane są pisemne zgody rodziców i uczniów na publikację wizerunku uczniów na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę. W miarę możliwości fotografowane są grupy uczniów, a nie pojedyncze osoby.
2. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska.
3. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania uczniów są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez szkołę u administratora sieci, przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji.
4. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem uczniów na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych (telefonach komórkowych i pendrive).

III. Naruszenie prywatności

1. Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w szkole powinna zostać niezwłocznie przekazana nauczycielowi informatyki i dyrektorowi szkoły, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.
2. Należy ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji.
3. W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza szkoły, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.
4. Nauczyciel informatyki powiadamia osoby dotknięte zdarzeniem (których dane osobowe wyciekły) o sytuacji, by podjęły indywidualne środki zaradcze.

IV. Cyberprzemoc

1. Uczeń, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić

sytuację do wychowawcy klasy lub pedagoga. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.

2. Pracownik, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane materiały przekazywane są pedagogowi, który wykonuje Kartę interwencji.
3. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice, którzy wspólnie z administratorem sieci i wicedyrektorem ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy szkoła.
4. Pedagog udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę szkoły w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania szkoły.
5. Jeśli sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego lub policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych.

V. Fake news

1. Włączenie zagadnienia dezinformacji do tematów działalności profilaktycznej, w tym ramach realizacji zajęć z informatyki, celem wspierania umiejętności medialnych.
2. Prowadzenie kontroli mediów społecznościowych pod względem działań mających na celu ograniczenie rozpowszechniania fake newsów oraz sprawdzanie publikowanych w sieci treści.
3. Reagowanie na potencjalne zagrożenie – prostowanie informacji, zgłaszanie administratorowi strony, jeśli treści są nielegalne lub niezgodne z regulaminem.

Rozdział XVI Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie standardów na stronie internetowej szkoły, przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz udostępnienie jej tekstu w pokoju nauczycielskim i w gabinecie pedagoga.

Gdzie szukać pomocy?

- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży : www.116111.pl tel. 116 111
- Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: www.800100100.pl tel. 800 100 100 e-mail: pomoc@800100100.pl
- Ogólnopolski Telefon Zaufania Fundacji ITAKA dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów www.liniadzieciom.pl tel. 800 080 222 e-mail: porady@liniadzieciom.pl
- Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka: www.brpd.gov.pl tel. 800 12 12 12
- Centrum Wsparcia dla Osób w Stanie Kryzysu Psychicznego:
<https://liniawsparcia.pl> tel. 800 70 2222 e-mail: porady@centrumwsparcia.pl
- Kryzysowy Telefon Zaufania: <https://psychologia.edu.pl/kryzysy-osobiste/telefon-kryzysowy-116123.html> tel. 116 123

- TELEFON I CZAT ZAUFANIA dla dzieci i młodzieży Towarzystwa Przyjaciół Dzieci:

<https://800119119.pl> tel. 800 119 119

- Telefon wsparcia prowadzony przez Fundację Słonie na Balkonie:
<https://slonienabalkonie.pl> tel. 800 800 602
- Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji Itaka: <https://stopdepresji.pl> tel. 22 484 88 01
- Telefon do pogadania: <https://telefonpogadania.pl> tel. 800 012 005
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Siemiatyczach,
ul. Kościuszki 43a, 17-300 Siemiatycze
- In Progress Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Siemiatyczach,
ul. Ciechanowiecka 19E, 17-300 Siemiatycze
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna AB-BA, ul. 11 Listopada 73, 17-300 Siemiatycze
- EZRA UKSW, ul. 11 Listopada 73, 17-300 Siemiatycze
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Leg. Piłsudskiego 3, 17-300 Siemiatycze
- Świetlica Socjoterapeutyczna Caritas w Siemiatyczach, ul. Andersa 4, 17-300 Siemiatycze
- Siemiatycki Klub Juniora, ul. Grodzieńska 31a, 17-300 Siemiatycze

**Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach**

Siemiatycze, dnia

Oświadczenie

Ja,
(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym / paszportem nr
oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzystam z pełni
praw publicznych, nie byłem(-am) skazany(-a) za przestępstwo przeciwko wolności
seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i
nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Oświadczam, że jestem świadomy(-a) konsekwencji złożenia nieprawdziwego oświadczenia.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze Standardami Ochrony Małoletnich w
Zespole Szkół w Siemiatyczach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(czytelny podpis)

**Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach**

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż
Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.....

2.....

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów
działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(czytelny podpis)

Siemiatycze, dnia

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,

nr PESEL / nr paszportu

oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr karny / nie wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół w Siemiatyczach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Czytelny podpis

**Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Młodości
w Zespole Szkół w Siemiatyczach**

Siemiatycze, dnia

NOTATKA SŁUŻBOWA

W dniu w Zespole Szkół w Siemiatyczach otrzymałem(-am)
następujące informacje / zauważyłem(-am) następujące objawy/sygnały*, na podstawie
których można podejrzewać krzywdzenie dotyczące ucznia

..... z klasy

Opis sytuacji / zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podjęte działania:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Czytelny podpis

* *niewłaściwe skreślić*

*Załącznik nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach*

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko małoletniego		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez	Data:	Działanie:
Spotkania z rodzicami małoletniego	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, 2. wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny, 3. inny rodzaj interwencji. Jaki? 	

<p>Dane dotyczące interwencji</p> <p><i>(nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji</i></p>	<p>Data:</p>	<p>Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję:</p>
<p>Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców</p>	<p>Data:</p>	<p>Działanie:</p>

**Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach**

Siemiatycze,
(data)

.....
.....
(oznaczenie szkoły)

**Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach
bądź Prokuratura Rejonowa w Siemiatyczach**

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam, o możliwości popełnienia przestępstwa z art.* Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego**

Uzasadnienie

W uzasadnieniu należy opisać stan faktyczny, w szczególności, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa.

W miarę możliwości, jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać następującego dane dotyczące przestępstwa:

- datę,
- miejsce,
- okoliczności przestępstwa,
- imiona i nazwiska świadków,
- materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa (np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

Załączniki:

1. Odpisy pisma

1. Nie jest konieczne wskazywanie nazwy przestępstwa, które zostało popełnione. Jeżeli jednak mamy informacje dotycząca tożsamości ewentualnego sprawcy należy ją podać.

2. Należy zamieścić w uzasadnieniu krótki, precyzyjny i logiczny opis sytuacji, która miała miejsce. Opis powinien być zgodny z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np. kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo, w jaki sposób zostało ujawnione w szkole, kto ma o nim informacje).

3. Jeżeli instytucja posiada dowody w postaci dokumentu na temat zdarzenia np.: notatki służbowej pracowników, pielęgniarki, można dołączyć je do zawiadomienia.

**Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach**

Procedura „Niebieskiej karty”

§ 1

1. Niniejsza procedura została opracowana na podstawie:

1) Ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. poz. z 2021 r. poz. 1249)

2) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),

2. Ilekroć w procedurze jest mowa o:

1) Przemocy domowej należy przez to rozumieć, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;

b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;

c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2) Osobie doznającej przemocy domowej należy przez to rozumieć, zgodnie z art. 2 ust.1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;

c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;

d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;

h) małoletniego

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

3) Osobie stosującej przemoc domową należy przez to rozumieć, zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej.

4) Świadku przemocy domowej należy rozumieć zgodnie z art.2 ust. 2 pkt. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

§ 2

1. Podjęcie przez szkołę działań interwencyjnych ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi oraz najbliższym osobom z jego środowiska, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową.

2. Wszczęcie procedury następuje w przypadku zaistnienia podejrzenia stosowania wobec ucznia przemocy domowej. Podejmowanie interwencji na podstawie procedury „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

3. Osobą odpowiedzialną za wszczęcie procedury jest pedagog.

4. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

5. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje w obecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 *Ustawy Kodeks karny* lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.

6. Jeżeli wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” nie jest możliwe z powodu nieobecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej, jej stanu zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. Pedagog podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej. Działania te polegają w szczególności na:

1) zapobieżeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowaniu policji o okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 15aa (nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia) i art. 15 (podjęcie niezbędnych czynności przez funkcjonariusza policji, w tym możliwość zatrzymania osoby) ustawy o Policji;

2) udzieleniu osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnieniu pomocy medycznej;

3) zaspokojeniu podstawowych potrzeb, w tym udzieleniu wsparcia i poradnictwa, w szczególności od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,

specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

7. Pedagog dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc. Rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo. Osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niej języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycia rozumianym. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania.

8. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, gdy istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego. Formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie stosującej przemoc domową.

9. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, powołanego przez wójta, burmistrza miasta. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się w szkole.

10. Po przekazaniu formularza zespołowi interdyscyplinarnemu dalsze działania podejmowane są już przez ten zespół.

11. Czynności podejmowane przez pedagoga w ramach niniejszej procedury są dokumentowane w formie pisemnej.

12. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec ucznia ściganego z urzędu ***dyrektor szkoły zawiadamia organy ścigania.***

*Załącznik nr 7 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Siemiatyczach*

Ankieta (monitorująca)

Pytania ankietowe	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu <i>Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> ?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		